

TERVGAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

AZ ORSZÁGOS TERVHIVATAL HIVATALOS LAPJA

TARTALOM:

Szám:	T á r g y :	Oldal- szám:
HATÁROZATOK		
15/1967. (V. 6.) GB.	A találmányi és újítási rendszer továbbfejlesztése — — — — —	49
16/1967. (V. 6.) GB.	A devizagazdálkodás rendszere és a devizahatósági jogkörök — — — — —	51
17/1967. (V. 7.) GB.	A gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendszere — — — — —	52
UTASÍTÁSOK		
15/1967. (NIM. É. 16.) NIM—OT—PM.	A 2006/1967. (I. 28.) Korm. sz. határozat 4. pontjának végrehajtása — — — — —	54
17/1967. (Tg. É. 6.) OT.	A magyar gazdasági szervezeteknek bolgár, jugoszláv és lengyel gazdasági szervezetekkel köthető gyártásszakosítási és termelési kooperációs szerződéseinek rendje — — — — —	55
KÖZLEMÉNY		
KOHÉRT	Az Acélkatalógus harmadik kiadása — — — — —	55

Határozatok

A Gazdasági Bizottság
15/1967. (V. 6.) GB számú

h a t á r o z a t a

a találmányi és újítási rendszer
továbbfejlesztéséről

A Gazdasági Bizottság a találmányi és újítási rendszer továbbfejlesztéséről az alábbi határozatot hozza:

1. A feltalálók díjazásának eddigi mértékét lényegében fenn kell tartani. A jogszabályban lehetőséget kell viszont adni — különösen a szolgálati találmányoknál — bizonyos határok között arra, hogy a feltaláló és a vállalat egyéni szerződésekben a jogszabályban megjelölt mértéktől eltérően állapotodhassanak meg.

Felelős: az Országos Találmányi
Hivatal elnöke,
az igazságügyminiszter.

2. Az új gazdasági mechanizmus viszonyai között a műszaki alkotó tevékenység kibontakozásával nagyobb mértékben lehet számolni.

Az újítási tevékenység körét a jelenleginél tágabban kell értelmezni. Ide kell sorolni nemcsak azokat az eseteket, amikor valaki olyan javaslatot tesz, amely nem tartozik munkaköri kötelessé-

gébe, hanem azokat is, amelyekben a dolgozó munkaköri feladatán belül mutat fel találmányi szintet el nem érő, kiemelkedő alkotó műszaki teljesítményt.

Az újítási mozgalom erőteljes támogatásában az állami szerveknek — a társadalmi szervekkel együttműködve — jelentős szerepet kell vállalniuk.

3. Az újítási rendszerrel kapcsolatos jogszabályokat is át kell alakítani. Az erre vonatkozó keretjogszabályt a következők alapulvételével kell kidolgozni:

a) Jogszabályban kell kimondani azt az elvet, hogy a vállalatok kötelesek minden újítót, akinek újítását megvalósítják, az újítás színvonalára és a megvalósítás folytán előállott gazdasági vagy más hasznos eredményre tekintettel, erkölcsi és anyagi elismerésben részesíteni.

b) A vezető állású dolgozók — ideértve a termelés irányításával foglalkozó magasabb beosztásúak — valamint azok a műszaki dolgozók, akik munkakörének lényege a technika fejlesztése (kutatók, fejlesztők, tervezők stb.), újító tevékenységükért — akár munkaköri kötelezettségen belüli, akár azon kívüli alkotó tevékenységről van szó — alapbér, prémium, jutalom vagy egyéb formában részesülnek anyagi elismerésben.

c) A vállalat egyéb dolgozóira vonatkozóan, akik nem esnek a b) pont alá, a munkaköri kötelezettségen kívüli műszaki és üzemszervezési újítások ügykezelése, elbírálása és díjazása az eddigi rendszerhez hasonló marad; ugyanez áll arra az esetre is, ha az újító nem a vállalat dolgozója.

Vállalati szabályzat határozza meg — a Szakszervezetek Országos Tanácsa és az Országos Találmányi Hivatal által közösen kibocsátott irányelvek alapján —, hogy az adott vállalatnál mely dolgozók esnek az előbbi bekezdésben meghatározott körbe.

Az újítási díjazási szabályokat azonban ezekre az esetekre vonatkoztatva is módosítani kell:

— A keretjogszabálynak a díjazási határok közül csak az alsó határt kell garantált mértékként előírnia. Amennyiben az újítás kimutatható megtakarítással jár, ez az alsó határ — a jelenlegi jogszabályoknak megfelelően — általában az évi eredmény 2%-a legyen. A díjazásnak a jogszabályban, illetve a vállalati szabályzatban meghatározott módja nem akadályozza annak, hogy a vállalat és a dolgozó eltérően állapodhassanak meg.

— Újítási díj csak műszaki és üzemszervezési újításokért jár; az egyéb újítások — pl. az ügynevezett ügyviteli ésszerűsítések — díjazását a vállalatok premizálás és jutalmazás formájában oldják meg.

— A közreműködői díjra, mint külön jogi kategóriára a továbbiakban nincs szükség, mert az újítás megvalósítása érdekében a közreműködőket a vállalat egyéb módon díjazhatja.

Felelős: a 3. a), b) és c) pontokért:
az Országos Találmányi Hivatal elnöke,
az igazságügyminiszter.

d) A műszaki alkotó tevékenység díjazását — akár újítási díj, akár bér, prémium vagy jutalom formájában történik — bérköltség, illetőleg a részesedési alap terhére kell elszámolni.

A vállalattal munkaviszonyban nem álló dolgozók számára kifizetett újítási díjakat is ugyanazokból az alapokból kell kifizetni, mint a vállalat dolgozói részére kifizetett hasonló díjakat.

Azoknak az összegeknek kiinduló mértéke meghatározásánál, amelyeket a vállalat személyi jövedelmek céljára fizethet ki (bér, jutalom, prémium, részesedés), figyelembe kell venni azokat az újítási díjakat is, amiket a vállalat több év átlagában nem bérköltségként kifizetett. Ennek módját a vállalati anyagi érdekeltségi rendszerrel összhangban kell kidolgozni.

Felelős: a munkaügyi miniszter,
a pénzügyminiszter.

4. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek sajátos viszonyaira való tekintettel, az újítómozgalom továbbfejlesztésére az Országos Találmányi Hivatal elnöke a Termelőszövetkezeti Tanáccsal és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben külön irányelveket dolgozzon ki.

Felelős: az Országos Találmányi Hivatal elnöke,
a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter.

5. Mind a találmányi, mind az újítási díjazásnál a népgazdasági eredmény helyett át kell térni a vállalati eredmény alapulvételére.

6. Új jogszabályokat, illetve a vállalatoknak ajánlott irányelveket kell kidolgozni az alábbiak alapulvételével:

a) A vállalat által kidolgozott (vagy megszerzett) műszaki megoldást — ugyanúgy, mint a szabadalmazott szolgálati találmányt — más vállalat csak a kidolgozó vállalat hozzájárulásával veheti át. A kidolgozó vállalat hozzájárulását — kivételes esetben — pótolja a vállalat felett felügyeletet gyakorló miniszter döntése is.

b) A kidolgozó vállalat a szabadalmazott vagy nem szabadalmazott műszaki megoldás átengedéseért megfelelő ellenszolgáltatást követelhet, melynek mértéke nem a befektetett összegek megtérítésére szorítkozik, hanem érdekeltté teszi az átadó vállalatot a felhasználó vállalatnál keletkező eredményben is.

c) Az átvevő vállalattól befolyó ellenszolgáltatás figyelembevételével megfelelő díjazásban kell részesíteni azokat a dolgozókat, akik a megoldás kidolgozásában vagy az értékesítésben érdemeket szereztek.

d) A dolgozó valamely új műszaki megoldást a vállalat hozzájárulása nélkül csak akkor bocsáthat más vállalat rendelkezésére, ha a vállalat annak kidolgozásába nem fektet jelentős szellemi és anyagi erőforrásokat és a megoldás megvalósítása más vállalatnál nem sérti a vállalat érdekeit.

e) A szolgálati szabadalom vagy más kidolgozott műszaki megoldás külföldi értékesítése esetén a kidolgozó vállalat részére megfelelő ellenszolgáltatást kell biztosítani.

7. A szakszervezeti szervek részére a keretjogszabályban megfelelő jogokat kell biztosítani az újítómozgalom irányítása, szervezése, a vállalati belső szabályzat kialakítása, továbbá a vitás és panaszos ügyek egyeztetés útján történő rendezése terén.

Amennyiben a 3. c) pont alá tartozó esetekben a szakszervezet a vitás ügyeket egyeztetéssel nem tudja rendezni és az újítónak a jogszabály, illetve a felek megállapodása alapján meghatározott díjazásra van igénye, a munkaügyi viták eldöntésére illetékes szervekhez fordulhat.

8. A Gazdasági Bizottság felkéri a Szakszervezetek Országos Tanácsát és utasítja az érintett minisztériumok vezetőit, hogy a szélesebb alapokra helyezett találmányi és újítási rendszerrel, valamint a kiváló műszaki teljesítmények megfelelő díjazásával kapcsolatban végezzenek felvilágosító munkát.

9. A Gazdasági Bizottság felkéri az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a fenti határozatot a minisztérium, illetve az országos hatáskörű szerv hivatalos lapjában tegyék közzé.

Timár Mátyás s. k.,
a Gazdasági Bizottság elnöke